

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822202915
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822202915.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky: W. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. č. XXX a otca: U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XXX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca U. O., nar. XX.XX.XXXX na maloletého P. O., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 75,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2022 naďalej, ktoré je povinný platiť najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktoré sa výživné poskytuje k rukám matky.

II. Zameškané výživné otca na maloletého P. za obdobie od 01.09.2022 do 31.10.2022 predstavuje sumu 90,- eur, ktorú súd povoľuje otcovi zaplatiť matke v splátkach po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia s tým, že nezaplatením jednej splátky riadne a včas sa stane splatný celý dlh.

III. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.06.2020 č. k. 7P/18/2020-70 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloletého P..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 03.08.2022 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého P. na sumu 150,- eur mesačne. Matka v návrhu poukázala na to, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca na maloletého určená v sume 75 eur. Vzhľadom na nárast cien žiadala matka zvýšiť výživné na maloletého P.. Uviedla, že mu zabezpečuje všetko sama (obedy, školské pomôcky, družinu a ostatné poplatky). Poukázala na to, že otec má pracovať načierno u P. F. v O..

2. Otec sa k návrhu matky vyjadril písomným podaním zo dňa 25.08.2022, v ktorom uviedol, že nemá žiaden pravidelný príjem, a preto nemá z čoho platiť matkou požadované vyššie výživné. Vzhľadom na uvedené žiadal zvážiť striedavú osobnú starostlivosť o maloletého P.. Poukázal na to, že po úraze nevidí na jedno oko, a preto sa nevie zamestnať. Uviedol, že je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, no nepoberá žiadne dávky. Zarába si príležitostnými brigádami. nijakým spôsobom nevyjadril, hoci mu bol návrh, výzva na vyjadrenie a ostatné súdne písomnosti doručené do vlastných rúk dňa 04.08.2022.

3. Kolízny opatrovník návrh matky považoval za dôvodný, keďže k poslednej úprave výživného na maloleté dieťa došlo pred dvoma rokmi. Objektívne sa zvýšili výdavky na maloletého, pričom poukázal na nezodpovedný prístup otca, ktorý si aktívne nehľadá prácu a vynakladá výdavky mesačne aj na také veci ako sú cigarety a pes, ktoré nie sú nevyhnutné a o ktorú sumu by vedel viac prispievať na výživu syna.

4. Súd vo veci konal a rozhodol na pojednávaní dňa 21.10.2022 konanom v prítomnosti matky, otca a kolízneho opatrovníka.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä s: návrhom, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, lustráciou matky v Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v Registri obyvateľov, lustráciou matky v Registri obyvateľov, uznesením OS Prievidza zo dňa 04.08.2022 č. k. 13P/33/2022-7, správou ÚPSVaR Prievidza o evidencii otca zo dňa 10.08.2022, potvrdením zamestnávateľa matky, špecifikáciou príjmov a výdavkov matky a maloletého s prílohami, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 23.08.2022, vyjadrením otca, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, spis OS Prievidza sp. zn. 5P/34/2017, spis OS Prievidza sp. zn. 7P/18/2020 a z neho najmä rozsudok OS Prievidza zo dňa 23.06.2020 č. k. 7P/18/2020-70, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.07.2020 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.06.2020 č. k. 7P/18/2020-70, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.07.2020, bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého P. sumou 75,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2020.

7. V tom čase bol otec nezamestnaný, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a nepoberal žiadne dávky. Naposledy bol otec zamestnaný v roku 1997. Otec pracoval len brigádnicke, pričom vykonával práce ako pílenie dreva, upratovanie dovezeného uhlia, porýľovanie záhrady a podobne. Uviedol, že si vie tak zarobiť od 150 do 200 eur mesačne. Na ÚPSVaR Prievidza uviedol, že si privyrobí mesačne 300,- až 400,- eur mesačne. Jeho mesačné výdavky na bývanie predstavovali sumu 50,- eur a náklady na drevo sumu 20,- eur. Mal voči sebe vedené viaceré exekučné konania. Výdavky na stravu nevedel špecifikovať. Vyživovaciú povinnosť si riadne plnil.

Matka v tom čase bola zamestnaná v spoločnosti Rialto s.r.o., kde dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 563,98 eura. Žila s maloletým a priateľom v rodinnom dome vo Chvojnici, ktorý je vo vlastníctve priateľa matky. Náklady na bývanie matka špecifikovala v sume 40,- eur mesačne na elektrinu a náklady za drevo na kúrenie. Priateľ matky poberal invalidný dôchodok 125,- eur. Náklady na stravu všetkých troch predstavovali sumu 200,- eur mesačne.

Maloletý P. mal v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca 8 rokov a navštevoval základnú školu 2. ročník. Matka hradila na stravu v škole 20 až 30 eur mesačne, poplatok za školský klub detí 15,- eur mesačne a cestovné do školy vo výške 60,- eur. Okrem toho uhrádzala maloletému výdavky na školské pomôcky, úbor na TV, školskú tašku, školské učebnice a ZRPŠ. Maloletý v tom čase nosil veľkosť 122 a topánky č. 32-33. Navštevoval PC krúžok a chcel začať chodiť na futbal. Zdravotný stav maloletého P. bol dobrý.

8. Matka maloletého P. je v súčasnosti zamestnaná v spoločnosti LOWA PRODUCTION s.r.o., kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 679,26 eura. Svoje a P. výdavky matka špecifikovala ako výdavky za bývanie 50,- eur mesačne (INKASO), cestovné 62,- eur, strava v škole do 30,- eur, strava matky v práci 20,- eur mesačne, poplatok za družinu 7,- eur mesačne, poplatok ZRPŠ 12,- eur, poplatok za skrinku 16,90 eura, vreckové maloletému P. 10,- eur mesačne. Na začiatku školského roka matka hradila za školské pomôcky a potreby 150,- eur. Matka otca prispela maloletému P. na školské potreby sumou 100,- eur a okrem toho kúpila tepláky a prezuvky. Okrem toho má výdavky na stravu v domácnosti cca 400,- eur, oblečenie, obuv, hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť.

9. Otec maloletého je aj naďalej nezamestnaný, no od 13.07.2022 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Naposledy bol riadne zamestnaný v roku 1997. Po tom, čo utrpel úraz na motorke, ktorú šoféroval bez vodičského oprávnenia, nevidí na jedno oko. Uviedol, že žiadne dávky nepoberá a brigádnicke si vie privyrobiť 300 až 400 eur mesačne. Jeho výdavky predstavujú výdavky za bývanie 54,54 eura (inkaso- elektrina, voda a poplatok RTVS), výdavky za drevo na kúrenie a ohrievanie vody 50,- eur na rok. Na stravu minie asi 10,- eur na deň. Ďalej vynakladá na psa sumu 10,- eur mesačne a na cigarety mesačne cca sumu 37,80 eura (2 krabičky týždenne po 4,20 eura).

10. Maloletý P. má 10 rokov a v školskom roku 2022/2023 navštevuje 5. ročník základnej školy s čím má matka spojené výdavky na školské potreby, pomôcky a stravu v škole (ZRPŠ 12,- eur, strava v škole do 30,- eur, cestovné do školy a naspäť 62,- eur, učebnice a ďalšie školské potreby). Okrem toho má bežné výdavky na bývanie, stravu, oblečenie (veľkosť 146), obuv (veľkosť 36-37), hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť. Zdravotný stav maloletého P. je dobrý, prekonáva len bežné ochorenia a nebyva často chorý. S otcom je v pravidelnom kontakte.

11. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

14. Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

18. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že aj vzhľadom na uplynutie 2 rokov od poslednej úpravy výživného, došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov tak z objektívnych, ako aj subjektívnych dôvodov. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov tak na strane maloletého P., ako aj na strane otca a matky. Maloletý je od uvedeného času o 2 roky starší, pričom teraz navštevuje 5. ročník základnej školy v Nitrianskom Pravne, pričom v čase poslednej úpravy navštevoval 2. ročník základnej školy v Tužine. Vzhľadom na uvedené matke pri starostlivosti o maloletého P. objektívne vzrástli od poslednej úpravy výživného náklady na školské potreby, stravu, oblečenie a najmä výdavky spojené s nárastom ceny energií a tým nárastu aj cien potravín. Matke od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti síce vzrástol príjem, ale aj vzrástli výdavky. Zárobkové schopnosti a možnosti otca od poslednej úpravy sa nijako nezmenili, a to zo subjektívnych dôvodov na strane otca, ktorý sa od roku 1997 riadne nezamestnal. Otec sa zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza až dňa 13.07.2022. Teda tesne pred podaním návrhu matkou na zvýšenie výživného. Otec opätovne trval na tom, že nemá z čoho platiť zvýšené výživné, keďže si len brigádnicke privyrába a dokáže si tak zarobiť 300 až 400 eur. Jeho výdavky tvoria len výdavky na inkaso 54,54 eura mesačne, 10,- eur mesačne na psa a náklady na stravu vo výške cca 10,- eur na deň (300,- eur). Ďalej súd zistil, že otec fajčí a do týždňa si kupuje 2 krabičky cigariet á 4,20 eura (na mesiac to predstavuje výdavky 37,80 eura). Otec pri svojom výsluchu potvrdil, že keď maloletý P. priniesol

domov šek za stravu v škole vo výške 28,70 eura, tak išiel a zaplatil ho, t. j. mal bez ďalšie finančné prostriedky na jeho úhradu. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 10.08.2023 vyplýva, že úrad eviduje voľné pracovné miesta aj na pracovné miesta so vzdelaním menovaného. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že pri určovaní výšky výživného na maloletého P. zo strany otca musí súd vychádzať z tzv. potenciality príjmov otca. T. j. ako keby bol zamestnaný a dosahoval by minimálne minimálnu mzdu, ktorá je v súčasnosti 646,- eur. Súd je presvedčený, že otec pracuje bez pracovnej zmluvy a dosahuje dostatočný príjem, ktorý mu umožňuje uhrádzať všetky jeho výdavky, a to aj výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné ako napr. výdavky za cigarety a výdavky za psa celkom v sume cca 50,- eur mesačne. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné vyššie o 45,- eur mesačne a platiť tak na maloletého P. výživné vo výške 120,- eur. Súd záverom poukazuje na to, že otec vo vyjadrení k návrhu matky navrhol zväžiť striedavú osobnú starostlivosť o maloletého P., no nijako nepreukázal, že je schopný aj po materiálnej stránke zabezpečiť starostlivosť o maloletého P. polovicu mesiaca, čo by znamenalo výdavky otca na maloletého P. vo vyššej miere ako je súdom teraz určené výživné vo výške 120,- eur mesačne. Výživné v sume 120,- eur mesačne predstavuje príspevok otca na výživu, bývanie, výchovu a vzdelanie maloletého P. vo výške 4,- eurá na deň (120 eur /30 dní= 4,- eurá/ deň), pričom otec na pojednávaní deklaroval, že na svoju stravu minie do 10,- eur denne. Zo všetkých uvedených dôvodov je v objektívnych možnostiach a schopnostiach otca platiť vyššie výživné na syna, nakoľko vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom má prednosť pred inými, nie nevyhnutnými výdavkami rodiča.

19. Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. 3 zákona o rodine dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletého P. a príjmovým schopnostiam matky na jednej strane, ale aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca na druhej strane, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletého v sume 120,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2022.

20. Zároveň súd rozhodol o zameškanom výživnom na maloletého P. za obdobie od 01.09.2022 do 31.10.2022, ktoré predstavuje sumu 90,- eur ($2 \times (120 - 75) = 90$ eur), ktorú súd otcovi povolil zaplatiť v splátkach po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok.

21. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov mimosporového konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.